

EXTREEMSKIËR MIKT OP GOUD IN EEN ZEILBOOT HET GAAT OM SNELHEID

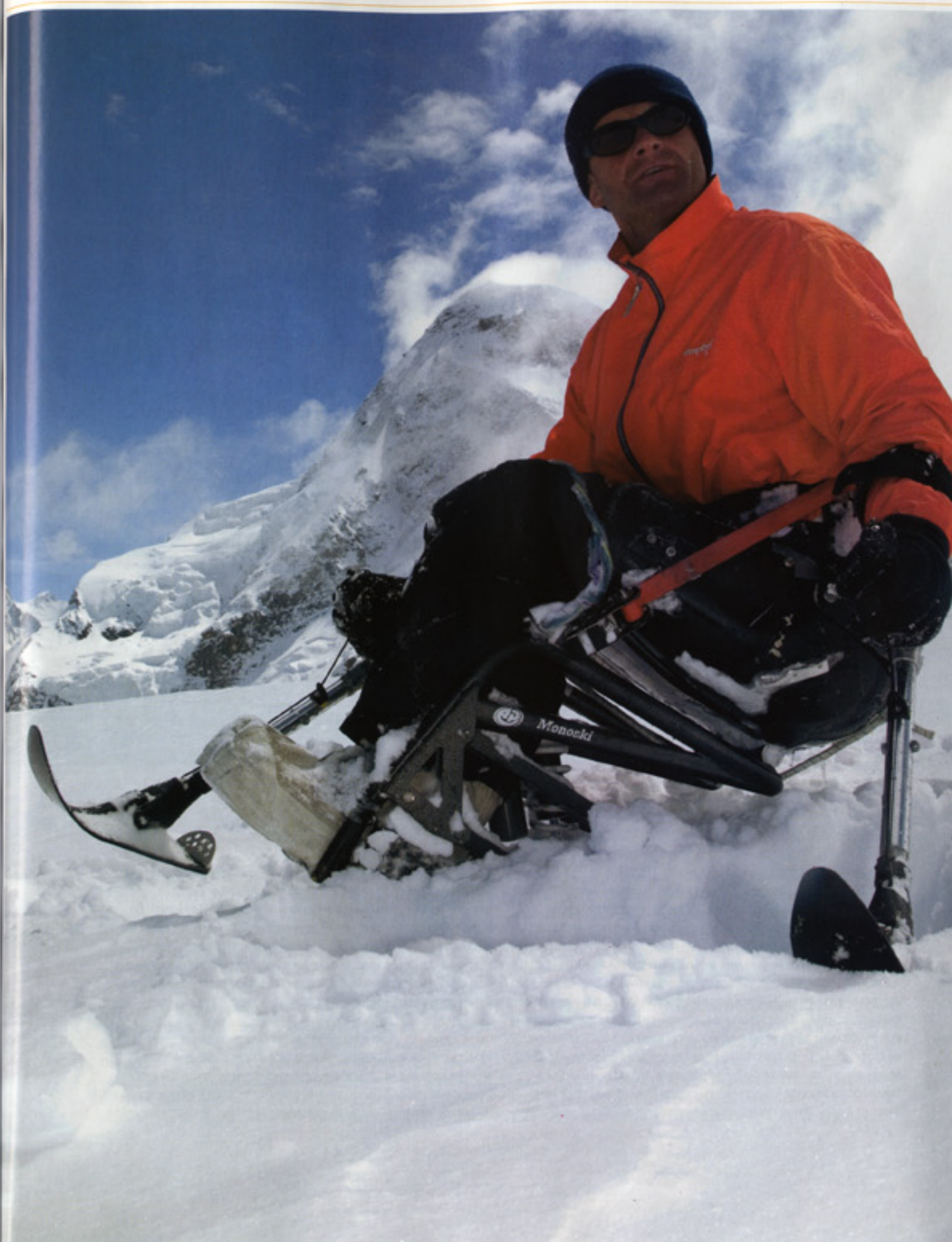
Thierry Schmitter, in de jaren negentig dé extreemskiër van Nederland, raakte in 1998 verlamd. Toch skiet hij inmiddels weer steile hellingen en heeft hij daarnaast wedstrijdzeilen als nieuwe passie gekozen. 'Ik reisde met de invalide skiër naar het Zwitserse Zermatt. Een verhaal over doorzettingsvermogen, hoop en passie.

De diepte in Thierry Schmitter is trots en ambitieus tegelijk. Een explosieve combinatie. Hij heeft een dwarslaesie vanaf zijn twaalfde thoracale wervel en dat betekent dat hij vanaf zijn middel verlamd is. Desondanks wil Thierry zich het liefst meten met lieden die kerngezond zijn. Op weg naar de gondel die ons vanuit Zermatt naar de Klein Matterhorn zal brengen, weigert hij hulp: 'Duw jij mijn skibob maar, ik doe de rest wel.' En ook boven is hij al vanuit zijn opvouwbare rolstoel op de skibob gekropen, nog voor ik uit het kabelbaanstation ben gestapt. Uitdagend houdt hij de beide 'ski-krukken' in de aanslag om zo spoedig mogelijk af te zetten.

Expedities In de jaren negentig gold Thierry als een van Nederlands beste alpinisten. Vele bergen krom hij via nooit eerder door anderen gevolgde wegen. Maar zijn echte passie was skiën; zijn afdalingen lagen in het hooggebergte – ijswanden, hangende gletsjers, steile couloirs. Zo daalde hij langs de noordwand van de beroemde Aiguille Verte af, onderweg bochten springend op ijs-hellingen van meer dan zestig graden. Ook de twee kilometer hoge oostwand van de 4600 meter hoge Monte Rosa moest eraan geloven. We leerden elkaar kennen in 1994. Ik wilde een expeditie naar de beruchte K2 opzetten en hij solliciteerde om mee te gaan. Anderhalf jaar later stonden we samen, gezeurd aan een haak in steil ijs, op 7200 meter hoogte naar adem happend in een sneeuwstorm. Die dag legde Thierry de basis voor wat uiteindelijk een van de hoogtepunten van mijn loopbaan als bergbeklimmer zou worden: de beklimming van de 8616 meter hoge K2, de moeilijkste van alle grote Himalaya-toppen.

Thierry haalde de top niet. Hij had eerder tijdens die expeditie onbaatzuchtig zijn beste krachten opgeofferd om de beklimming te doen slagen en moest mede daardoor enkele honderden meters onder het hoogste punt uitgeput opgeven. Hij ging uitzonderlijk knap om met die teleurstelling. Hij putte er vooral kracht uit om nog beter te gaan klimmen. Toen al toonde hij de instelling van een kampioen: jezelf verbeteren is belangrijker dan winnen.

Berggids Na de beklimming van de K2 verhuisde hij naar de Alpen zodat hij dichtbij de echte bergen zou wonen. Hij vond een baan bij Sulzer, een onderneming in het Zwitserse Winterthur dat scheepsmotoren produceert. In januari 1997 werd hij toegelaten tot de Zwitserse opleiding om berggids te worden. Een unicum, want de Zwitserse opleiding staat bekend als een moeilijk toegankelijke gemeenschap – voor en door Zwitsers. Maar ook die weerstand sloeg hij. Hij moest daardoor veel en moeilijk skiën, ver van de gebaande pistes. 'Juist bij het skiën vielen veel kandidaten af,' vertelt hij nu, tien jaar later, op het zonneterras van Trockner Steg boven Zermatt. 'Tijdens de opleiding werd het uiterste van je gevraagd. In één dag moest je op vellen vanuit het dal naar de top klimmen, soms een hoogteverschil van meer dan drieduizend meter overbruggend. Er was veel competitie.' Zes maanden later, in de zomer van 1997, slaagde Thierry met glans voor zijn laatste toelatingsexamen. 'Daarna werd ik aspirant-gids,' vertelt hij. 'Dan mag je onder leiding van een gediplomeerde berggids je beroep zelfstandig uitoefenen.'

Thierry op de Mont Blanc, 1995

Thierry tijdens zijn Olympische training op het Braastrijpermeer, juli 2007

Foute boel In het voorjaar van 1998 reisde Thierry naar de Tibetaanse berg Shisha Pagma. Op de flanken van deze meer dan achttuizend meter hoge top legde hij zijn eerste skisporen in de Himalaya en hoopte hij er te zijner tijd voor nog extremere afdalingen terug te keren. Maar zo ver zou het nooit komen. Op 23 november van dat jaar beklom hij met twee andere collega-aspirant-gidsen een bevroren waterval in het Zwitserse Saïental. Het was vroeg in het seizoen; de versgevalen sneeuw had zich nog niet goed vastgezet. Bovenaan de cascade moest hij een sneeuwveldje passeren. Op het moment dat hij er met zijn volle gewicht op ging staan brak het af. Met Schneebrett en al stortte hij in de afgrond. 'Van de val herinner ik me weinig. De eerste seconden maakte ik nog bewust mee, maar toen kwakte ik tegen het ijs en raakte ik buiten bewustzijn. Toen ik weer bijkwam, zaten er allemaal mannetjes om me heen. Ik voelde dat ik geen pijn

had. Dat zei me al genoeg. Het was foute boel.' Een helikopter vervoerde Thierry naar het Schweizer Paraplegiker Zentrum, een in dwarslaesies gespecialiseerd revalidatiecentrum in Nottwil bij Luzern. Dezelfde avond werd hij geopereerd. 'Er werd purebot uit mijn heupen weggehaald en in de ruggengraat gestopt. Men probeerde te redderen wat er te redden viel. Maar na vijf dagen kwam de dokter met het bericht dat het met mij nooit meer goed zou komen. Toen stortte mijn wereld wel in, ja.'

Nieuw bestaan 'Een paar weken was ik echt wanhopig,' vertelt Thierry me, nu acht jaar na die zwaarste dag in zijn leven. Vandaag skiet hij voor het eerst in al die jaren weer temidden van de grote bergen waar hij de mooiste momenten van zijn leven heeft meegemaakt. 'Ik heb de bergen al die jaren gemeden,' zegt hij. 'Het was voor mij te

moeilijk in te zien dat ik daar nooit meer zou kunnen komen. Pas de laatste tijd zie ik in dat er wellicht voor mij nog mogelijkheden liggen in het hooggebergte.'

'In het Paraplegiker Zentrum kreeg ik weinig gelegenheid om te treuren,' vervolgt Thierry zijn verhaal. 'Ik zag andere mensen die er minstens zo erg aan toe waren. Ik zag hen vooruit komen, hun leven weer oppakken en er invulling aan geven. Dat gaf me hoop. Ook mijn gezin hielp me in die tijd enorm. Ze lieten me merken dat ik weliswaar fysiek was veranderd, maar dat ik als mens dezelfde was gebleven. Dat gevoel gaf me de moed om met mijn leven echt verder te gaan. Ik besefte ook meteen dat sport een centrale rol in mijn nieuwe bestaan moest krijgen. Mijn begeleider, een fysiotherapeute, heeft die eerste maanden een belangrijke rol in het revalidatieproces gespeeld. Zij

kwam uit La Suisse-Romande en sprak als enige in het centrum Frans, mijn moedertaal. Tegenover haar kon ik mijn emoties daardoor goed uiten. Zij bezorgde me een geleende handfiets en samen - zij op de mountainbike - maalden we twintig kilometer rond een meertje. Toen merkte ik voor het eerst dat ik op deze wijze mijn vrijheid kon herwinnen.'

Emotie 'Begin 2000 ben ik teruggekomen naar Nederland. Ik vond werk bij het Europees Octrooibureau in Rijswijk. Hier heb ik aanvankelijk nog gehandfietsd, maar fysiek lukte dat gewoon niet goed genoeg. Het liefst was ik op dat moment weer gaan skiën, maar dat bleek nauwelijks te combineren met werk en gezin. Daarnaast speelden ook mijn emoties me parten; het voortdurende besef dat ik iets deed waarin ik vroeger veel beter was. Bovendien, wilde ik met de skibob

IK WILDE IN DE ERSTE PLAATS MIJN VRIJHEID ERUGKRIJGEN'

echt iets bereiken, bijvoorbeeld tijdens de Paralympics in Turijn, dan moest ik minimaal de helft van het winterseizoen in de Alpen gaan oefenen. Echter, ik woonde nu dicht bij zee. Daardoor bezocht ik mijn oude zeilvereniging aan het strand. Aanvankelijk dacht ik dat catamaranzellen met een dwarslaesie wel moest kunnen. Ik heb zelf een trapezebroekje ontwikkeld, met een soort antislip zodat ik niet meteen van boord zou glijden. Met een beetje naderen kom je tot eenvoudige oplossingen waardoor je toch veel kunt. Toch werkte dat niet. Ik wilde in de eerste plaats mijn eigen vrijheid zien terug te krijgen door niet afhankelijk te zijn van de hulp van anderen. Dat is waarschijnlijk een erfenis van mijn leven als alpinist en extreemskiër. Ik ben een individualist, wil alles zelf kunnen oplossen. Het ligt niet in mijn aard om andere mensen lastig te vallen.'

'In 2001 kwam ik in aanraking met de 2.4mR-klasse. De NEBAS, de Nederlandse sportorganisatie voor mensen met een handicap, turde me naar Loosdrecht om zo'n bootje uit te proberen. Dat was het helemaal. In zo'n boot was ik volledig onafhankelijk en zou ik me bovendien kunnen meten met valide sporters. In 2002 werd ik tijdens de WK voor gehandicapten in Medemblik 7de en twee jaar later won ik tijdens de Olympische Spelen in Athene de bronzen medaille.'

Beijing Nu staat Thierry's vizier gericht op Beijing en Paralympisch goud. In september nam hij de eerste hobbel door zich te kwalificeren. Tijdens de WK voor gehandicapten in het Amerikaanse Rochester werd hij derde, net als in Athene. En net als in Athene, won de Fransman

Damien Seguin. Hoe moet hij zijn gouden races gaan invullen, nu zijn plaaggeest Damien Seguin hem opnieuw heeft afgetroefd, vraag ik hem, waarna ik een quote citeer van Marc Lammers, de gouden bondscoach van de Nederlandse hockeydames: 'Winnaars hebben een plan, verliezers een excuus'. Wat is zijn plan? Thierry valt even stil. 'Seguin is een professional. Ik heb een baan en een gezin. Meer trainingsuren dan hij zal ik niet kunnen maken. Dus ben ik wat modificaties aan mijn boot aan het bedenken. Binnen de reglementen natuurlijk; innovaties die ik bij anderen nog niet heb gezien. Ook niet bij Seguin. Daarin kan het verschil tussen brons en goud zitten.'

In Zermatt vertelt Thierry me dat hij na Beijing waarschijnlijk met wedstrijdzeilen wil stoppen. Eigenlijk wil hij proberen zijn oude leven als avonturier en skiër weer zo veel mogelijk op te pikken: 'Als je maar creatief bent, zijn er mogelijkheden. Ik heb bijvoorbeeld bedacht dat ik met een gemodificeerde skibob en parasails via de klassieke route de Groenlandse ijskap zou kunnen oversteken. Met behulp van een helikopter kan ik ook weer in het hooggebergte gaan skiën. Waarom anderen wel, en ik niet?' Om aan te geven wat hij bedoelt, zet hij met zijn skikrukken af. Met een weidse bocht skiet hij door de gebroken gletsjer onder de Klein Matterhorn omlaag, onderweg met het grootste gemak spleten en ijsmuren vermijdend. Op mijn freeriders lukt het me nauwelijks hem bij te houden. Beneden zit Thierry met een brede grijns op me te wachten. Goud winnen is zijn ambitie, maar aan zijn glimlach af te lezen is hij in de bergen pas echt gelukkig. |